WWF Suomi
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh (09) 7740 100
wwf.fi
panda.org

Ympäristövaliokunnalle

19.5.2026

Viite: U 29/2026 vp

Asia: WWF lausunto Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle EU:n yleisen päästökaupan markkinavakausvarannossa olevien päästöoikeuksien mitätöinnin lopettamiseksi

WWF Suomi kiittää mahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan tässä asiassa seuraavaa.

EU:n yleinen päästökauppa (ETS1) on **keskeinen osa EU:n ilmastopolitiikan toimeenpanoa**.

Suomi on hyvä esimerkki siitä, miten päästöoikeuksien hinnan nousu on luonut tehokkaan kannusteen vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä sähkön- ja lämmöntuotannossa. Johtuen päästöoikeuksien laajasta ilmaisjaosta, teollisuuden dekarbonisaatio on toistaiseksi edennyt selvästi hitaammin. Hiilirajamekanismin (CBAM) käyttöönotto kuitenkin mahdollista ilmaisjaosta loppumisen.

Suomen tulisi määrätietoisesti vastustaa kaikkia yleisen päästökaupan heikentämis-yrityksiä.

Tästä näkökulmasta nyt ehdotettu markkinavakausvarannon pelisääntöjen tarkistus on toissijainen prioriteetti. Yksittäisenä toimena se ei romuta päästökaupan toimivuutta. WWF kuitenkin huomauttaa, että ehdotusta perustellaan kuvaamalla 2030-luvun lopun päästöoikeuksien niukkuutta ongelmana. Tätä lähtökohtaa on pidettävä nurinkurisena ja harhaanjohtavana.

EU:n yleinen päästökauppa on niin sanottu "cap and trade" -mekanismi, jossa tarkoituksella määritellään päästövähennysten polku, eli kokonaisbudjetti, mutta annetaan markkina-mekanismien ohjata sitä, missä laitoksissa päästöjen vähentämisen investoinnit tehdään. **Päästöoikeuksien niukkuus on ilmastopolitiikan tavoitteiden mukainen tila, joka ohjaa päästökaupan piiriin kuuluvia toimijoita**.

Voimassa olevaa sääntöä, jossa markkinavakausmekanismissa olevia päästöoikeuksia mitätöidään tiettyjen parametrien täyttyessä, voidaan historiallisesti pitää varsin perusteltuna. Päätös tehtiin aikana, jolloin päästöoikeuksien ylijäämä oli todellinen ongelma. Juuri tällä hetkellä markkinatilanne on erilainen. WWF haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että tällä hetkellä Suomi myös kannattaa hiilenpoistoyksiköiden tuomista EU:n yleiseen päästökauppaan. Tämä ehdotus voi - huonosti toteutettuna - aiheuttaa uuden ylijäämätilanteen 2030-luvulla.

Siksi WWF ehdottaa, että Suomen kanta määriteltäisiin ehdollisena siten,
että **markkinavakausvarannossa olevien päästöoikeuksien mitätöimismekanismista luovuttaisiin vain siinä tapauksessa, että pysyviä hiilenpoistoyksiköitä ei sallita ETS1-päästökaupan yksiköiksi**.

WWF Suomi sr.





Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Bernt Nordman
Ilmasto-ohjelman johtaja

Lisätietoja: Bernt Nordman (bernt.nordman@wwf.fi), 050 525 0348